

**НИЙСЛЭЛИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР
ХҮҮХДИЙН СЭРГЭЭН ЗАСАХ ЭРҮҮЛ ҮРС ТӨВИЙН
ДАРГЫН ТУШААЛ**

2021 оны 04 сарын 09 өдөр

Дугаар 1/30

Улаанбаатар хот

┌ Гар угаах, халдваргүйжүүлэх ┐
заавар батлах тухай

Монгол улсын Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны “Заавар батлах тухай” А/537 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралт, Сэргээн засах төвийн даргын “Халдварын сэргийлэлт хяналтын баг ажиллах журмыг шинэчлэн батлах тухай” А/09 тушаалыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Гар угаах, халдваргүйжүүлэх заавар”-ыг нэгдүгээр, “Гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн байдлыг үнэлэх загвар хуудас”-ыг хоёрдугаар, “Эрүүл мэндийн ажилтны гар угаах, халдваргүйжүүлэх мэдлэг, дадлыг үнэлэх загвар хуудас”-ыг гуравдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Гар угаах, халдваргүйжүүлэх зааврыг хэрэгжүүлж ажиллахыг халдварын сэргийлэлт хяналтын багийн ахлагч /Н.Эрдэнэчимэг/-д үүрэг болгосугай.

3. Гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцөлөөр хангаж ажиллахын захиргаа аж ахуйн тасгийн эрхлэгч /Ц.Уранчимэг/-д үүрэг болгосугай.

4. Сэргээн засах төвийн гар угаах халдваргүйжүүлэхэд зориулсан санхүүжилтийг зохих журмын дагуу шийдвэрлэж ажиллахыг нягтлан бодогч /Ц.Тунгалаг/-д үүрэг болгосугай

5. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг эмчилгээний тасгийн эрхлэгчид үүрэг болгосугай.

ДАРГА Ш.Саруултуяа Ш.САРУУЛТУЯА

Нийслэлийн хүүхдийн сэргээн засах Эрүүл үрс
төвийн даргын 2021 оны 04 сарын 09 өдрийн
130 дугаар тушаалын 4 хавсралт

ГАР УГААХ, ХАЛДВАРГҮЙЖҮҮЛЭХ ЗААВАР 3123733

Нэг. Сэргээн засах төвийн үүрэг

- 1.1. Гарын эрүүл ахуй сахилт нь халдвараас сэргийлэхэд хамгийн чухал бөгөөд энгийн арга тул энэхүү зааврыг сэргээн засах төвийн ажилтан үйлчлүүлэгч түүний асран хамгаалагчид дагаж мөрдөнө.
- 1.2. Сэргээн засах төв нь гар угаах халуун, хүйтэн ус бүхий угаалтуур, шингэн саван, гар арчих зориулалтын нэг удаагийн цаасан алчуур, гар халдваргүйжүүлэх бодисоор хангагдсан байна.
- 1.3. Гарын угаалтуур нь ажилбарын цэг, цэвэр хэсгээс 1 метрээс багагүй зайд байна. Гар угаах явцад ус цацагдах нь эмнэлгийн орчинд бичил биетний тархалтыг нэмэгдүүлдэг тул тосгуур хэт жижиг биш, гүн байна. Угаалтуурын цоргоноос тосгуурын гүн хүртэлх зай 26 см-ээс ихгүй байна.
- 1.4. Угаалтуурын арын ханын хэсэг ус нэвтрэхгүй, цэвэрлэх боломжтой материалаар хийгдсэн байна.
- 1.5. Гарыг ундны усны стандартын шаардлага хангасан, бүлээн усаар угаана.
- 1.6. Угаалтуур бүрт гарын шингэн саван, нэг удаагийн цаасан алчуур, хогийн савыг байршуулна.
- 1.7. Сэргээн засах төвд спиртийн агууламж нь 70-80 хувь, арьсыг хуурайшуулахаас сэргийлсэн зөөлрүүлэгч бодистой, эрх бүхий байгууллагаас олгосон бүртгэл, зөвшөөрөлтэй гар халдваргүйжүүлэх бодис хэрэглэнэ.
- 1.8. Гар халдваргүйжүүлэх бодисыг тусламж үйлчилгээний цэг бүрт, халдварын эрсдэл өндөртэй тасаг нэгжийн үүдэнд, үйлчлүүлэгчийн орны дэргэд хэрэглэхэд ойр байрлуулна.
- 1.9. Гар угаах дараалал, санамж, анхааруулга бүхий зурагт хуудсыг гарын угаалтуур болон тусламж үйлчилгээний цэгүүдэд байрлуулсан байна.
- 1.10. Сэргээн засах төвийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлж буй тасаг, нэгжүүдэд давтан арчдаг даавуун алчуур, гар хатаагч сэнсийг ашиглахгүй.
- 1.11. Сэргээн засах төвийн ажилтан жилд 1-ээс доошгүй удаа гар угаах, халдваргүйжүүлэх мэдлэг, дадлыг баталгаажуулах сургалтанд хамрагдана.
- 1.12. Гар халдваргүйжүүлэх бодис арьсыг хэт хуурайшуулах, харшил өгч байгаа нь

тогтоогдвол бодисыг солих арга хэмжээ авна.

- 1.13. Гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцлийг бүрдүүлсэн байдал, гар халдваргүйжүүлэх бодисын хэрэглээнд улирал тутам, эрүүл мэндийн ажилтны мэдлэг, дадал, гарын эрүүл ахуй сахилтын ажиглалтын үнэлгээг жилд 1-ээс доошгүй удаа хийнэ.

Хоёр.Сэргээн засах төвийн ажилтны үүрэг

- 2.1. Эрүүл мэндийн ажилтан гарын эрүүл ахуй сахих 5 заалтыг хэрэгжүүлж ажиллана. Үүнд:
- 2.1.1. Үйлчлүүлэгчид хүрэхийн өмнө,
 - 2.1.2. Үйлчлүүлэгчид хүрсний дараа,
 - 2.1.3. Ариун ажилбар гүйцэтгэхийн өмнө,
 - 2.1.4. Биологийн шингэнд хүрсний дараа
 - 2.1.5. Үйлчлүүлэгчийн эргэн тойрон, орчны эд зүйлст хүрсний дараа гарын эрүүл ахуйг сахина.
- 2.2. Гар угаах, халдваргүйжүүлэх мэдлэг, дадлыг зөв эзэмшинэ.
- 2.3. Гар угааж, халдваргүйжүүлсний дараа орчны гадаргуу, хийх ажилбараас бусад зүйлд хүрч гараа бохирдуулахаас сэргийлнэ.
- 2.4. Дараах тохиолдолд эрүүл мэндийн ажилтан **ус, шингэн саван ашиглан** гар угаана.
- 2.4.1. Нүдэнд харагдахуйц бохир;
 - 2.4.2. Биологийн шингэнээр бохирлогдсон;
 - 2.4.3. Бээлий тайлсны дараа;
 - 2.4.4. Норовирус, ротавирус, гепатитийн А вирус зэрэг бүрхүүлгүй вирус болон *C.difficile* спортой бактерийн халдварын сэжигтэй болон батлагдсан үйлчлүүлэгчид тусламж үзүүлэх.
- 2.5. Бусад тохиолдолд спиртэн суурьтай гар халдваргүйжүүлэх бодисоор халдваргүйжүүлнэ. Гар угаасны дараа спиртэн суурьтай гар халдваргүйжүүлэх бодис ашиглаж болно.
- 2.6. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх ажилтны гарын хумс 0.2см- ээс урт биш, будаггүй, хиймэл хумсгүй, бөгж, бугуйвч, бугуйн цаггүй байна.
- 2.7. Гар халдваргүйжүүлэх бүтээгдэхүүн арьсыг хэт хуурайшуулах, харшил өгч байгаа тохиолдолд тасаг нэгжийн эрхлэгч, халдварын сэргийлэлт, хяналтын ажилтан, багт мэдэгдэнэ.
- 2.8. Шингэн саван, цаасан алчуур байхгүй, угаалтуур эвдэрсэн зэрэг гар угаах

нөхцөл хангагдаагүй бол байгууллагын санхүү, аж ахуйн тасагт мэдэгдэнэ.

Гурав. Гар угаах, халдваргүйжүүлэх арга

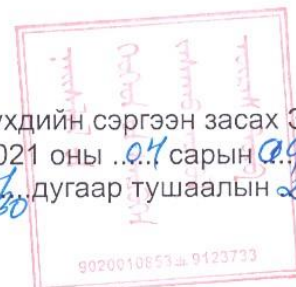
- 3.1. Ус саван ашиглаж угаахдаа гараа норгосны дараа шингэн саванг хангалттай хэмжээгээр авна. Гар халдваргүйжүүлэхдээ спиртэн суурьтай бодисоос алганы хонхорыг дүүртэл буюу 3 мл орчмыг авна.
- 3.2. Саван, ус ашиглаж угаах болон гар халдваргүйжүүлэхдээ дараах үйлдлүүдийг бүрэн гүйцэтгэнэ.
 - Саван болон халдваргүйжүүлэх бодисыг гарын гадаргууд жигд тараана;
 - 2 гарын алга болон хурууны завсар хооронд үрэх;
 - Нэг гарын алгаар нөгөө гарын ар талыг үрэх;
 - Хурууг үеэр нугалж нөгөө гарын алган дотор хурууны үзүүр, хумс, үений хэсгийг үрэх;
 - Алганы хонхорыг нөгөө гарын хурууны үзүүр хэсэгтэй хооронд нь үрэх;
 - Эрхий хурууг нөгөө гарын алган дотроо эргэлдүүлэх хөдөлгөөнөөр үрэх;
 - Гарын бугуй үрэх.
- 3.3. Гар угаах хугацаа 1 минут, халдваргүйжүүлэх хугацаа 20-30 секундээс багагүй байна.
- 3.4. Гараа угаасны дараа усаар зайлж саванг арилгаад нэг удаагийн цаасан алчуураар арчина. Угаагуурын ус гар оролцож хаагддаг бол крантыг цаасан алчуураар жийрэглэж хаана.
- 3.5. Шингэн саван, гар халдваргүйжүүлэх бодисыг дууссаны дараа савыг сайтар цэвэрлэж, хатаана. Дуусаагүй байхад нэмж хийхийг хориглоно.
- 3.6. Гар нойтон байхад спиртэн суурьтай гар халдваргүйжүүлэх бодисыг хэрэглэхгүй.
- 3.7. Гар халдваргүйжүүлэх бодисыг ашиглаж эхлэхдээ нээсэн огноо, савалж хэрэглэдэг бол дахин савласан огноог тэмдэглэнэ.
- 3.8. Хэрэглээний явцад спиртын агууламжийг тодорхойлж, шаардлага хангаж буй эсэхэд эм зүйч, эм найруулагч дотоодын хяналт тавина.

Дөрөв. Хяналт, үнэлгээ

- 4.1. Сэргээн засах төв нь гар угаах, халдваргүйжүүлэх зааврын хэрэгжилтэд хавсралт дахь үнэлгээ хийх загвар хуудасын дагуу дотоодын хяналт, үнэлгээ хийнэ. Үүнд:
 - 4.1.1. Гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцлийг бүрдүүлсэн байдалд жилд 2-оос доошгүй удаа;

- 4.1.2. Эрүүл мэндийн ажилтны гар угаах, халдваргүйжүүлэх мэдлэг, дадлыг бүх ажилтныг хамруулан жилд 1-ээс доошгүй удаа;
- 4.1.3. Гарын эрүүл ахуйг сайжруулах талаар байгууллагын үйл ажиллагааг жил тутам;
- 4.1.4. Гарын эрүүл ахуй сахилтын ажиглалтын үнэлгээнд тусламж, үйлчилгээнд оролцон ажилладаг эрүүл мэндийн ажилтанг хамруулан жилд 1-ээс доошгүй удаа;
- 4.1.5. Гар халдваргүйжүүлэх спиртэнд суурилсан бодисын хэрэглээний байдлыг улиралд 1-ээс доошгүй удаа тус тус үнэлнэ.
- 4.2. Хяналт, үнэлгээг сургалтанд хамрагдсан, дадлага, туршлагатай мэргэжилтэн хийж, үнэлгээний дүнг эргэн мэдээлдэг байна.
- 4.3. Үнэлгээний дүнгийн дагуу үйл ажиллагааг сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллана.

Нийслэлийн хүүхдийн сэргээн засах Эрүүл үрс
төвийн даргын 2021 оны 04 сарын 09 өдрийн
А.Б. дугаар тушаалын 2 хавсралт

**Гар угаах, халдваргүйжүүлэх нөхцлийг бүрдүүлсэн байдлыг
үнэлэх загвар хуудас**

Огноо:

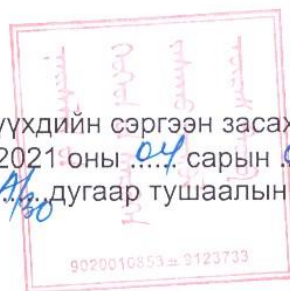
Тасаг, өрөөний нэр:

Үнэлгээ хийсэн хүний нэр:

Бүх асуултанд хариулж **Тийм, Үгүй** тохирох нүдэнд тэмдэглэнэ.

	Асуултууд	Тийм	Үгүй	Тайлбар
1	Хэвийн ажиллагаатай (эвдрэл гэмтэлгүй) угаалтууртай эсэх			
2	Угаалтуур нь хөл, тохойгоор ажиллах боломжтой эсэх эсвэл мэдрэгчтэй эсэх			
3	Угаалтуурын дэргэд шингэн савантай эсэх			
4	Угаалтуурын дэргэд зориулалтын цаасан алчууртай эсэх			
5	Гар угаах ус нь цэвэр эсэх			
6	Шингэн савангийн сав нь цэвэр эсэх			
7	Угаалтуур цэвэр, угаалтуур дотор ямар нэгэн багаж хэрэгсэл хийгээгүй байх			
8	ЭМА гартаа бөгж, бугуйвч, бугуйн цаг зэрэг гоёл чимэглэлгүй, хумс ургуулаагүй, хумс будаггүй, хиймэл хумсгүй байх			
9	Гар угаах санамж бүхий зурагт хуудастай эсэх			
10	Тусламж, үйлчилгээний цэг бүрт гар халдваргүйжүүлэх бодистой байх			
11	Гар халдваргүйжүүлэх бодисын спиртын агууламж 70-80 хувь байх			
12	Гар халдваргүйжүүлэх бодис нь тунлагч, шахуурга бүхий зориулалтын савтай байх			
13	Гар халдваргүйжүүлэх бодисын сав цэвэр эсэх			
14	Гар халдваргүйжүүлэх бодисыг ашиглаж эхэлсэн хугацааг тэмдэглэсэн эсэх			

Нийслэлийн хүүхдийн сэргээн засах Эрүүл үрс
төвийн даргын 2021 оны 04 сарын 09 өдрийн
... дугаар тушаалын 3 хавсралт

**Эрүүл мэндийн ажилтны гар угаах, халдваргүйжүүлэх мэдлэг, дадлыг үнэлэх
загвар хуудас**

Огноо:

Үнэлгээнд хамрагдсан ажилтны нэр:

Үнэлгээ хийсэн хүний нэр:

Бүх асуултанд хариулж **Тийм, Үгүй** тохирох нүдэнд тэмдэглэнэ.

	Асуултууд	Тийм	Үгүй	Тайлбар
1	Гарын эрүүл ахуй сахиx 5 мөчийг нэрлэж чадаж байна уу			
2	Гар угаах, халдваргүйжүүлэх үйлдлийг шалгах			
2.1.	Гар халдваргүйжүүлэх бодис эсвэл шингэн саванг гарт бүрэн тараах			
2.2	Гарын алга, хуруу хооронд үрж угаах			
2.3	Хоёр гарын ар талыг үрж угаах			
2.4	Хоёр гарын хурууг үеэр нугалж алга дотроо үрж угаах			
2.5	Алганы хонхорыг нөгөө гарын хурууны өндгөөр үрж угаах			
2.6	Эрхий хурууг алга дотор үрж угаах			
2.7	Бугуй угаах			
3	Гараа цэвэр усаар саванг арилтал зайлсан			
4	Угаасан гараа крантад хүргэлгүйгээр усаа хаасан			
5	Нэг удаагийн цаасан алчуураар арчиж хатаасан.			
6	Гар угаахад угаалтуурын тосгуурт гар хүрэлцээгүй			
7	Гар халдваргүйжүүлсний дараа бодис бүрэн шингэсэн			
8	Гар угаахад 1 минутаас багагүй хугацаа зарцуулсан			
9	Гар халдваргүйжүүлэхэд 20-30 секунд зарцуулсан			